

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΣΜΠΕ)
ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2021-2027»

Διαδικασία ΣΠΕ

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Διαδικασίας **ΣΠΕ (Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση)**.

Η Διαδικασία ΣΠΕ ενσωματώθηκε στο εθνικό περιβαλλοντικό δίκαιο με την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 (ΦΕΚ 1225/Β` 5.9.2006) – **ΚΥΑ ΣΠΕ**, όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ οικ. 40238/2017 (ΦΕΚ 3759/Β/25.10.2017), για την «εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ» (ΦΕΚ 1225 Β`/ 5.9.2006) – **Οδηγία ΣΠΕ**.

Διαδικασία ΣΠΕ

- ❑ Στη Διαδικασία αυτή υποβάλλονται ορισμένα Σχέδια και Προγράμματα, στις αρχικές φάσεις εκπόνησής τους, και υιοθετούνται μέτρα αντιμετώπισης στο πρώιμο στάδιο λήψης αποφάσεων.
- ❑ Ο επιδιωκόμενος στόχος της είναι η **ισότιμη** και **ορθολογική** συνεκτίμηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων αρκετά νωρίς στη διαδικασία σχεδιασμού, ώστε στις αποφάσεις για την τελική μορφή του Σχεδίου ή Προγράμματος να έχει ενσωματωθεί η μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος, μέσω των αποτελεσμάτων της περιβαλλοντικής εκτίμησης και διαβούλευσης.

Διαδικασία ΣΠΕ – Το στρατηγικό επίπεδο προγραμματισμού

Οι αποφάσεις που λαμβάνονται:

- ✓ αφορούν σε θέματα **στοχεύσεων, προσανατολισμού** και **οριστικοποίησης** του πλαισίου για τα επόμενα στάδια υλοποίησης του Προγράμματος και όχι σε συγκεκριμένα ζητήματα σχεδιασμού των επιμέρους έργων και δραστηριοτήτων που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα,

Για τον λόγο αυτόν, οι αποφάσεις αυτές είναι «στρατηγικού» χαρακτήρα, έτσι η Διαδικασία ονομάζεται «Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση» (ΣΠΕ).

Διαδικασία ΣΠΕ – Το στρατηγικό επίπεδο προγραμματισμού

- Η ΣΠΕ (ΣΜΠΕ) είναι μια δυναμική διαδικασία που στοχεύει στην εκπλήρωση του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης, διαμέσου της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης στο κατά το δυνατόν έγκαιρο στάδιο της διαδικασίας σχεδιασμού πολιτικών, σχεδίων και προγραμμάτων.
- Η ΣΠΕ δεν αντικαθιστά την ΕΠΕ (ΜΠΕ) αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά σε ένα προγενέστερο, ανώτερο και στρατηγικό επίπεδο σχεδιασμού και προγραμματισμού της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Η Διαδικασία της ΣΠΕ καθορίζεται στο άρθρο 7 της ΚΥΑ – ΣΠΕ.

Διαδικασία για την έκδοση Απόφασης έγκρισης ΣΜΠΕ

- ✓ Έλεγχος πληρότητας – ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ
- ✓ Διαδικασία διαβούλευσης:
 - Για 45 ημέρες με τις Δημόσιες Αρχές.
 - Για 30 ημέρες με το κοινό.
- *Η ΣΜΠΕ του νέου ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας αναρτήθηκε για διαβούλευση στις 24/3/2022.*
- ✓ Απόφαση έγκρισης της Μελέτης.

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – ΣΜΠΕ

Στη Μελέτη ΣΜΠΕ:

- *εντοπίζονται*
- *περιγράφονται*
- *αξιολογούνται*

οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του Σχεδίου ή Προγράμματος.

Οι προδιαγραφές της ΣΜΠΕ περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ – ΣΠΕ.

Η Αρχιτεκτονική του Προγράμματος – Στρατηγικοί Στόχοι

- **Σ.Σ. 1** «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην παραγωγή, ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας με όρους καινοτομίας, εξωστρέφειας και ψηφιακής ενίσχυσης»
- **Σ.Σ. 2** «Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενίσχυση της ενεργειακής αυτάρκειας και της κυκλικής οικονομίας».
- **Σ.Σ. 3** «Ενίσχυση της κινητικότητας στην Περιφέρεια».
- **Σ.Σ. 4** «Ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια».
- **Σ.Σ. 5** «Ενίσχυση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις».

Προϋπολογισμός

Αριθμός ειδικού στόχου πολιτικής / ή τεχνική βοήθεια	Προτεραιότητα	Ταμείο	Συνεισφορά της Ένωσης	Εθνική συνεισφορά	Σύνολο	Ποσοστό συγχρηματοδότησης
1	1	ΕΤΠΑ	67.833.782,00	11.970.668,00	79.804.450,00	85
2	2	ΕΤΠΑ	107.838.319,00	19.030.292,00	126.868.611,00	85
3	3	ΕΤΠΑ	39.134.874,00	6.906.155,00	46.041.029,00	85
4	4Α	ΕΤΠΑ	78.269.748,00	13.812.309,00	92.082.057,00	85
4	4Β	ΕΚΤ+	135.523.143,00	23.915.849,00	159.438.992,00	85
5	5	ΕΤΠΑ	95.663.026,00	16.881.711,00	112.544.737,00	85
ΤΑ36(4)	6	ΕΤΠΑ	7.049.685,00	1.244.063,00	8.293.748,00	85
ΤΑ36(4)	7	ΕΚΤ+	2.867.541,00	506.037,00	3.373.578,00	85
Σύνολο		ΕΤΠΑ	395.789.434,00	69.845.198,00	465.634.632,00	85
Σύνολο		ΕΚΤ+	138.390.684,00	24.421.886,00	162.812.570,00	85
Γενικό σύνολο			534.180.118,00	94.267.084,00	628.447.202,00	85

Ενσωμάτωση Περιβαλλοντικών Στόχων στο Πρόγραμμα

- *Περιβάλλον (γενικά - στρατηγικά)*
- *Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα*
- *Υδατικοί πόροι - Υγρά απόβλητα*
- *Έδαφος - Στερεά απόβλητα*
- *Κλιματικοί παράγοντες - Ενέργεια - Ατμοσφαιρική ρύπανση*
- *Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία*
- *Πολιτιστική Κληρονομιά - Τοπίο*

Συμμόρφωση του Προγράμματος με την Αρχή Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (DNSH Principle)

Περιβαλλοντικοί Στόχοι του Κανονισμού της ΕΕ για την ταξινόμηση:

- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Η αειφόρος χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων
- Η μετάβαση στην κυκλική οικονομία
- Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης
- Η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Εκτίμηση, Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον – Μεθοδολογική προσέγγιση

Συντέθηκε μια μεθοδολογική προσέγγιση, **3 σταδίων**, τέτοια ώστε να χαρακτηρίζεται από τον μέγιστο βαθμό αναλυτικότητας που επιτρέπει το στρατηγικό επίπεδο, με σκοπό να εντοπισθεί κάθε πιθανό ζήτημα μείζονος περιβαλλοντικής σημασίας:

- Στάδιο **προσδιορισμού** (της πιθανότητας να επηρεαστεί κάποια περιβαλλοντική παράμετρος ή δείκτης, από μία ή περισσότερες δράσεις του ΕΠ).
- Στάδιο **χαρακτηρισμού** (των μεταβολών που προσδιορίστηκαν, ως προς τη θετική ή αρνητική κατεύθυνση της αλλαγής, τη μονιμότητα ή τον περιορισμένο χρόνο παραμονής κ.α.)
- Στάδιο **αξιολόγησης** (της αναγκαιότητας λήψης μέτρων, με βάση τα χαρακτηριστικά των επιπτώσεων και σε συνδυασμό με την ευαισθησία του περιβάλλοντος ως προς τη συγκεκριμένη μεταβολή, είτε προς την κατεύθυνση αντιμετώπισης των αρνητικών επιπτώσεων, είτε προς μεγιστοποίηση του περιβαλλοντικού οφέλους από τις θετικές επιπτώσεις).

Στάδιο προσδιορισμού των επιπτώσεων (1^ο στάδιο)

Προσδιορισμός των επιπτώσεων για κάθε Στρατηγικό Στόχο (με τις κατηγορίες δράσεων του), **μέσω 53 κρίσιμων ερωτήσεων.**

Εξεταζόμενος Στόχος:		Στρατηγικός Στόχος 1
Η αιτιολόγηση των απαντήσεων κωδικοποιείται ως εξής:		
OXI-1: Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Ο εξεταζόμενος Στόχος και οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνει δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο.		
OXI-2: Η περιβαλλοντική παράμετρος προστατεύεται με αυστηρό πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η αυτονόητη συμμόρφωση του προγράμματος με το πλαίσιο αυτό θα αποτρέψει ενδεχόμενες μεταβολές.		
OXI-3: Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου. Ενδεχόμενες επιπτώσεις θα είναι τοπικού χαρακτήρα και χωρίς διαθεματική έκταση, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης του κάθε έργου της παρέμβασης.		
NAI+: Είναι πιθανή μεταβολή προς τη θετική κατεύθυνση.		
NAI-: Είναι πιθανή μεταβολή προς την αρνητική κατεύθυνση.		
Θεματικός αριθμός ερώτησης	Ερώτηση	Απάντηση
1.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στη βιοποικιλότητα, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
1.1.	το Δείκτη Βιοποικιλότητας;	OXI-1
1.2.	το ποσοστό της έκτασης υπό καθεστώς αυστηρής προστασίας;	OXI-2
1.3.	το ποσοστό χερσαίας έκτασης με ανεπαίσθητο αντίκτυπο ανθρωπογενών δραστηριοτήτων;	NAI-
1.4.	άλλους, καθοριστικούς για τη βιοποικιλότητα της Περιφέρειας παράγοντες;	OXI-3
2.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στον πληθυσμό της Περιφέρειας, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
2.1.	το ρυθμό γονιμότητας γυναικών;	OXI-1
2.2.	το δείκτη έκθεσης σε περιβαλλοντικούς κινδύνους;	OXI-1
2.3.	άλλους, καθοριστικούς για τον πληθυσμό της Περιφέρειας παράγοντες;	OXI-1
3.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στην περιβαλλοντική επιβάρυνση της ανθρώπινης υγείας;	OXI-1
4.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στη χλωρίδα της Περιφέρειας, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
4.1.	το ρυθμό ετήσιας μέσης μεταβολής στη δασοκάλυψη;	OXI-1
4.2.	την κατανάλωση ζιζανιοκτόνων ανά εκτάριο αρόσιμης γης;	OXI-1
4.3.	άλλους, καθοριστικούς για τη χλωρίδα, παράγοντες;	OXI-1

Στάδιο προσδιορισμού των επιπτώσεων (1^ο στάδιο)

Εξεταζόμενος Στόχος: Στρατηγικός Στόχος 1		
<p>Η αιτιολόγηση των απαντήσεων κωδικοποιείται ως εξής:</p> <p>OXI-1: Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Ο εξεταζόμενος Στόχος και οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνει δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο.</p> <p>OXI-2: Η περιβαλλοντική παράμετρος προστατεύεται με αυστηρό πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η αυτονόητη συμμόρφωση του προγράμματος με το πλαίσιο αυτό θα αποτρέψει ενδεχόμενες μεταβολές.</p> <p>OXI-3: Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου. Ενδεχόμενες επιπτώσεις θα είναι τοπικού χαρακτήρα και χωρίς διαθεματική έκταση, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης του κάθε έργου της παρέμβασης.</p> <p>NAI+: Είναι πιθανή μεταβολή προς τη θετική κατεύθυνση.</p> <p>NAI-: Είναι πιθανή μεταβολή προς την αρνητική κατεύθυνση.</p>		
Θεματικός αριθμός ερώτησης	Ερώτηση	Απάντηση
5.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στην πανίδα της Περιφέρειας, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
5.1.	το ποσοστό απειλούμενων ειδών θηλαστικών στα γνωστά είδη;	OXI-1
5.2.	το ποσοστό απειλούμενων ειδών πτηνών στα γνωστά είδη;	OXI-1
5.3.	το ποσοστό απειλούμενων ειδών αμφιβίων στα γνωστά είδη;	OXI-1
5.4.	το δείκτη υπεραλίευσης;	OXI-1
5.5.	άλλους, καθοριστικούς για την πανίδα, παράγοντες;	OXI-3
6.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στο έδαφος της Περιφέρειας, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
6.1.	το ποσοστό έκτασης σε κίνδυνο οξίνισης;	OXI-1
6.2.	το ποσοστό της χερσαίας έκτασης με υψηλό αντίκτυπο ανθρωπογενών δραστηριοτήτων;	OXI-1
6.3.	την κατανάλωση λιπασμάτων ανά εκτάριο αρόσιμης γης;	OXI-1
6.4.	άλλους, καθοριστικούς για το έδαφος της Περιφέρειας, παράγοντες;	OXI-3
7.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στα νερά της Περιφέρειας, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
7.1.	τη συγκέντρωση διαλυμένου οξυγόνου;	OXI-1
7.2.	την ηλεκτρική αγωγιμότητα;	OXI-1
7.3.	τη συγκέντρωση φωσφόρου;	OXI-1
7.4.	άλλους, καθοριστικούς για τα ύδατα της Περιφέρειας, παράγοντες;	OXI-3

Εξεταζόμενος Στόχος: Στρατηγικός Στόχος 1		
<p>Η αιτιολόγηση των απαντήσεων κωδικοποιείται ως εξής:</p> <p>OXI-1: Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Ο εξεταζόμενος Στόχος και οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνει δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο.</p> <p>OXI-2: Η περιβαλλοντική παράμετρος προστατεύεται με αυστηρό πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η αυτονόητη συμμόρφωση του προγράμματος με το πλαίσιο αυτό θα αποτρέψει ενδεχόμενες μεταβολές.</p> <p>OXI-3: Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου. Ενδεχόμενες επιπτώσεις θα είναι τοπικού χαρακτήρα και χωρίς διαθεματική έκταση, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης του κάθε έργου της παρέμβασης.</p> <p>NAI+: Είναι πιθανή μεταβολή προς τη θετική κατεύθυνση.</p> <p>NAI-: Είναι πιθανή μεταβολή προς την αρνητική κατεύθυνση.</p>		
Θεματικός αριθμός ερώτησης	Ερώτηση	Απάντηση
8.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στον αέρα της Περιφέρειας, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
8.1.	τη σταθμισμένη με τον πληθυσμό συγκέντρωση NO ₂ σε αστικές περιοχές;	OXI-3
8.2.	τη σταθμισμένη με τον πληθυσμό συγκέντρωση SO ₂ σε αστικές περιοχές;	OXI-3
8.3.	τη σταθμισμένη με τον πληθυσμό συγκέντρωση PM ₁₀ σε αστικές περιοχές;	OXI-1
8.4.	τη χρήση οχημάτων ανά κατοικημένο km ² ;	OXI-1
8.5.	άλλους, καθοριστικούς για την ποιότητα της ατμόσφαιρας, παράγοντες;	OXI-1
9.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στους κλιματικούς παράγοντες, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
9.1.	τις εκπομπές άνθρακα ανά μονάδα ΑΕΠ;	OXI-1
9.2.	τις εκπομπές άνθρακα ανά κάτοικο;	OXI-1
9.3.	άλλους κλιματικούς παράγοντες;	OXI-1
10.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει εκτενείς μεταβολές στα υλικά περιουσιακά στοιχεία;	OXI-1
11.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει εκτενείς μεταβολές στην πολιτιστική κληρονομιά;	OXI-2
12.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει εκτενείς μεταβολές στο τοπίο;	OXI-3
13.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει ουσιαστικές μεταβολές στις σχέσεις μεταξύ των περιβαλλοντικών παραγόντων;	OXI-1

Στάδιο προσδιορισμού των επιπτώσεων (1^ο στάδιο)

Εξεταζόμενος Στόχος: Στρατηγικός Στόχος 1		
Η αιτιολόγηση των απαντήσεων κωδικοποιείται ως εξής:		
OXI-1: Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Ο εξεταζόμενος Στόχος και οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνει δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο.		
OXI-2: Η περιβαλλοντική παράμετρος προστατεύεται με αυστηρό πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η αυτόνομη συμμόρφωση του προγράμματος με το πλαίσιο αυτό θα αποτρέψει ενδεχόμενες μεταβολές.		
OXI-3: Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου. Ενδεχόμενες επιπτώσεις θα είναι τοπικού χαρακτήρα και χωρίς διαθεματική έκταση, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης του κάθε έργου της παρέμβασης.		
NAI+: Είναι πιθανή μεταβολή προς τη θετική κατεύθυνση.		
NAI-: Είναι πιθανή μεταβολή προς την αρνητική κατεύθυνση.		
Θεματικός αριθμός ερώτησης	Ερώτηση	Απάντηση
14.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στις διατροφικές πιέσεις προς το περιβάλλον, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
14.1.	το οικολογικό αποτύπωμα ανά κάτοικο	OXI-1
14.2.	τις εκπομπές NO _x προς την κατοικημένη έκταση;	OXI-3
14.3.	τις εκπομπές SO ₂ προς την κατοικημένη έκταση;	OXI-3
14.4.	τις εκπομπές VOC προς την κατοικημένη έκταση;	OXI-3
14.5.	το κόστος βενζίνης σε σχέση με την παγκόσμια μέση τιμή;	OXI-1
14.6.	την επιβάρυνση των υδάτων από τη βιομηχανική δραστηριότητα;	OXI-1
14.7.	το ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων;	OXI-1
14.8.	την παραγωγή επικίνδυνων αποβλήτων;	OXI-1
14.9.	την οικο-αποτελεσματικότητα της ενέργειας;	OXI-1
14.10.	την ενεργειακή αποτελεσματικότητα;	OXI-1
14.11.	τις αγροτικές επιχορηγήσεις;	OXI-1
14.12.	το ποσοστό της έκτασης που βρίσκεται υπό μελλοντική απειλή έλλειψης νερού;	OXI-1

Εξεταζόμενος Στόχος: Στρατηγικός Στόχος 1		
Η αιτιολόγηση των απαντήσεων κωδικοποιείται ως εξής:		
OXI-1: Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Ο εξεταζόμενος Στόχος και οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνει δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά τη συγκεκριμένη περιβαλλοντική παράμετρο.		
OXI-2: Η περιβαλλοντική παράμετρος προστατεύεται με αυστηρό πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η αυτόνομη συμμόρφωση του προγράμματος με το πλαίσιο αυτό θα αποτρέψει ενδεχόμενες μεταβολές.		
OXI-3: Δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου. Ενδεχόμενες επιπτώσεις θα είναι τοπικού χαρακτήρα και χωρίς διαθεματική έκταση, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης του κάθε έργου της παρέμβασης.		
NAI+: Είναι πιθανή μεταβολή προς τη θετική κατεύθυνση.		
NAI-: Είναι πιθανή μεταβολή προς την αρνητική κατεύθυνση.		
Θεματικός αριθμός ερώτησης	Ερώτηση	Απάντηση
15.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στους δείκτες περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
15.1.	τη συχνότητα των «Τοπικών Agenda 21»;	OXI-1
15.2.	το δείκτη του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ για την περιβαλλοντική διακυβέρνηση;	OXI-1
15.3.	το ποσοστό των μεταβλητών του «Rio to Joburg Dashboard» που δεν παρακολουθούνται;	OXI-1
15.4.	το δείκτη διαδικτυακής πρόσβασης;	NAI+
16.	Η υλοποίηση του εξεταζόμενου Στόχου έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει μεταβολές στις διασυνοριακές περιβαλλοντικές πιέσεις, επηρεάζοντας με ουσιαστικό τρόπο	
16.1.	το διασυνοριακά μεταφερόμενο SO ₂ ;	OXI-1
16.2.	τις εισαγωγές αγαθών που η παραγωγή τους συνοδεύεται από περιβαλλοντικές πιέσεις;	OXI-1

Συμπεράσματα 1^{ου} Σταδίου

Περιβαλλοντική Παράμετρος	ΣΣ1	ΣΣ2	ΣΣ3	ΣΣ4	ΣΣ5
↑: βελτίωση ↓: επιδείνωση					
Περιβαλλοντική μεταβολή της ανθρώπινης υγείας		↑		↑	↑
Καθοριστικοί για τη βιοποικιλότητα παράγοντες		↑	↓		
Καθοριστικοί για την πανίδα παράγοντες		↑	↓		
Καθοριστικοί για τη χλωρίδα παράγοντες		↑			
Ποσοστό χερσαίας έκτασης με ανεπαίσθητο αντίκτυπο ανθρωπογενών δραστηριοτήτων	↓		↓	↓	↓
Συγκέντρωση διαλυμένου οξυγόνου στα νερά		↑			
Καθοριστικοί για τα νερά παράγοντες		↑			
Επιβάρυνση υδάτων από βιομηχανική δραστηριότητα		↑			
Χρωματικό υπόμνημα					
	Δείκτες βιοτικού περιβάλλοντος		Δείκτες ατμόσφαιρας		
	Δείκτες υδάτων		Δείκτες διατροφικών περιβαλλοντικών πιέσεων		

Περιβαλλοντική Παράμετρος	ΣΣ1	ΣΣ2	ΣΣ3	ΣΣ4	ΣΣ5
↑: βελτίωση ↓: επιδείνωση					
Εκπομπές οξειδίων του αζώτου			↓		
Εκπομπές πτητικών οργανικών ουσιών			↓		
Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου		↑			
Χρήση οχημάτων ανά κατοικημένο km ²			↓		
Ποσοστό ανακύκλωσης αποβλήτων		↑			
Δείκτης διαδικτυακής πρόσβασης	↑			↑	
Οικο-αποτελεσματικότητα της ενέργειας		↑			
Διατήρηση πολιτιστικής κληρονομιάς	↑				↑
Μεταβολές στο τοπίο		↑	↓		
Ποσοστό έκτασης υπό μελλοντική απειλή έλλειψης νερού		↑			
Χρωματικό υπόμνημα					
	Δείκτες βιοτικού περιβάλλοντος		Δείκτες ατμόσφαιρας		
	Δείκτες υδάτων		Δείκτες διατροφικών περιβαλλοντικών πιέσεων		

Εντοπίσθηκαν **18 περιβαλλοντικές παράμετροι** που ενδέχεται να μεταβληθούν είτε λόγω των δράσεων ενός μόνο ΣΣ είτε λόγω του συνδυασμένου αποτελέσματος των δράσεων από περισσότερους του ενός ΣΣ:

- 11 δείκτες δέχονται αμιγώς θετικές επιδράσεις
- 4 δείκτες δέχονται αμιγώς αρνητικές επιδράσεις
- 3 δείκτες δέχονται μικτές επιδράσεις

Στάδιο χαρακτηρισμού των επιπτώσεων (2^ο στάδιο)

Στη στήλη 1 τα σύμβολα σημαίνουν: + : Θετική - : Αρνητική (+) : Συνδυασμός θετικών και αρνητικών τάσεων		Στη στήλη 4 τα σύμβολα σημαίνουν: Π : Πρωτογενής Δ : Δευτερογενής					Στη στήλη 6 τα σύμβολα σημαίνουν: ~ : Μόνιμη ! : Προσωρινή			
Στις στήλες 2, 3, 8 και 9 τα σύμβολα σημαίνουν: ■ : Μικρή ■■ : Μέση ■■■ : Ευρεία ☒ : Δεν απαιτείται		Στη στήλη 5 τα σύμβολα σημαίνουν: A : Άμεση M : Μεσοπρόθεσμη					Στη στήλη 7 τα σύμβολα σημαίνουν: ☑ : Πιθανή ☒ : Απίθανη			
Αριθμός στήλης →	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Μεταβολή	Κατεύθυνση	Έκταση	Ένταση	Μηχανισμός	Χρονικός ορίζοντας		Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Δυνατότητα πρόληψης	Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	
					Εμφάνιση	Παραμονή				
Ποσοστό χερσαίας έκτασης με ανεπαίσθητο αντίκτυπο ανθρωπογενών δραστηριοτήτων	-	■■■	■	Δ	A	~	☒	■■■	■	
Εκπομπές NO _x	-	■■	■	Δ	M	~	☑	■■	■■■	
Εκπομπές VOCs	-	■■	■	Δ	M	~	☑	■■	■■■	
Χρήση οχημάτων ανά κατοικημένο km ²	-	■■	■	Δ	M	~	☑	■■	■■■	
Καθοριστικοί για τη βιοποικιλότητα παράγοντες	(+)	■■■	■	Δ	A	~	☒	■■■	☒	
Καθοριστικοί για την πανίδα παράγοντες	(+)	■■■	■	Δ	M	~	☒	■■■	☒	
Μεταβολές στο τοπίο	(+)	■■■	■	Π	A	~	☒	■■■	☒	
Περιβαλλοντική μεταβολή της ανθρώπινης υγείας	+	■■■	■■	Δ	A	~	☒	☒	☒	
Καθοριστικοί για τη χλωρίδα παράγοντες	+	■■	■■	Π	M	~	☒	☒	☒	

Στη στήλη 1 τα σύμβολα σημαίνουν: + : Θετική - : Αρνητική (+) : Συνδυασμός θετικών και αρνητικών τάσεων		Στη στήλη 4 τα σύμβολα σημαίνουν: Π : Πρωτογενής Δ : Δευτερογενής					Στη στήλη 6 τα σύμβολα σημαίνουν: ~ : Μόνιμη ! : Προσωρινή			
Στις στήλες 2, 3, 8 και 9 τα σύμβολα σημαίνουν: ■ : Μικρή ■■ : Μέση ■■■ : Ευρεία ☒ : Δεν απαιτείται		Στη στήλη 5 τα σύμβολα σημαίνουν: A : Άμεση M : Μεσοπρόθεσμη					Στη στήλη 7 τα σύμβολα σημαίνουν: ☑ : Πιθανή ☒ : Απίθανη			
Αριθμός στήλης →	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Μεταβολή	Κατεύθυνση	Έκταση	Ένταση	Μηχανισμός	Χρονικός ορίζοντας		Αθροιστικότητα ή συνέργεια	Δυνατότητα πρόληψης	Δυνατότητα περιορισμού ή αντιστροφής	
					Εμφάνιση	Παραμονή				
Συγκέντρωση διαλυμένου οξυγόνου στα νερά	+	■■	■■	Π	A	~	☒	☒	☒	
Ποσοστό έκτασης υπό μελλοντική απειλή λειψυδρίας	+	■■■	■■■	Π	A	~	☒	☒	☒	
Καθοριστικοί για τα νερά της Περιφέρειας παράγοντες	+	■■	■	Δ	A	~	☒	☒	☒	
Επιβάρυνση των υδάτων από τη βιομηχανική δραστηριότητα	+	■■	■■	Δ	A	~	☑	☒	☒	
Εκπομπές CO ₂	+	■■■	■■	Π	A	~	☑	☒	☒	
Ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων	+	■■■	■	Π	M	~	☑	☒	☒	
Δείκτης διαδικτυακής πρόσβασης	+	■■■	■	Π	A	~	☑	☒	☒	
Οικο-αποτελεσματικότητα της ενέργειας	+	■■■	■■	Δ	A	~	☑	☒	☒	
Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς	+	■■■	■■■	Π	A	~	☒	☒	☒	

Στάδιο αξιολόγησης (3^ο στάδιο)

Στη διαδικασία αξιολόγησης υποβάλλονται οι αρνητικές περιβαλλοντικές μεταβολές καθώς και οι μερικώς θετικές.

Οι μεταβολές αυτές αξιολογούνται ως προς τις επιπτώσεις τους σε μια σειρά περιβαλλοντικών παραγόντων.

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν είναι τα ακόλουθα:

1. Στα ζητήματα του πληθυσμού και των υλικών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και στη σχέση μεταξύ των περιβαλλοντικών παραγόντων, δεν αναμένονται μεταβολές στρατηγικού επιπέδου από την υλοποίηση του ΕΠ.

Στάδιο αξιολόγησης (3^ο στάδιο)

2. Η κατάσταση ως προς:

- την περιβαλλοντική μεταβολή της ανθρώπινης υγείας,
- τη χλωρίδα,
- τα ύδατα,
- το έδαφος και
- τους κλιματικούς παράγοντες

αναμένεται να βελτιωθεί κατά και μετά την υλοποίηση του προγράμματος, λόγω της σημαντικής μέριμνας και των ανάλογων στόχων και πόρων που έχουν προβλεφθεί στο ΕΠ για τα ζητήματα αυτά.

3. Στα ζητήματα

- της βιοποικιλότητας,
- της πανίδας,
- της ατμοσφαιρικής ποιότητας και
- του τοπίου

καταγράφηκαν μικτές τάσεις: κάποιες από τις δράσεις του ΕΠ ωθούν σε βελτιώσεις, ενώ άλλες συνοδεύονται από πιθανή επιδείνωση.

Γι' αυτές τις τελευταίες, επισημάνθηκε η αναγκαιότητα και το είδος των μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν.

Προτάσεις μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων

Οι περιβαλλοντικές συνιστώσες για τις οποίες χρειάζεται να ληφθεί μέριμνα στο τρέχον επίπεδο σχεδιασμού, διαπιστώθηκε ότι είναι:

- η βιοποικιλότητα,
- η πανίδα,
- η ποιότητα του αέρα και
- το τοπίο.

Προτάσεις για την παρακολούθηση

1. Ετήσια παρακολούθηση των περιβαλλοντικών συνιστωσών που επηρεάζονται δυσμενώς από το ΕΠ, δηλαδή της βιοποικιλότητας, της πανίδας, της ατμοσφαιρικής ποιότητας και του τοπίου, διαμέσου οκτώ ενδεικτικών δεικτών.
2. Διετής παρακολούθηση ορισμένων εκ των περιβαλλοντικών συνιστωσών που εκτιμήθηκε ότι επηρεάζονται ευμενώς ή καθόλου από το ΕΠ, μέσω τεσσάρων ενδεικτικά δεικτών.
3. Συγκεντρωτική αποτίμηση των επιπτώσεων του ΕΠ στο περιβάλλον, διαμέσου μιας εκτενούς αποτύπωσης όλων των μεγεθών που αναλύθηκαν στο παρόν κεφάλαιο, στο χρονικό στάδιο που θα έχει υλοποιηθεί το 80% του προγράμματος, ώστε να υπάρχει περιθώριο μέτρων αντιστάθμισης ή αναστροφής, εάν κάτι τέτοιο αποδειχθεί αναγκαίο.

Ευχαριστώ
για την προσοχή σας

